

ABONAMENTUL

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. 1/2 an

12 cor. 1/4 450 fil.

s. o.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane

1/2 an 12 cor. 1/2 an

6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:

odată 14 fil., a doua

oară 12 fil., a treia

oară 10 fil.

s. o.

To' ce privește foaia să se adreseze la: Redacțiunea și administrațiunea „Unirea” în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Dr. Vasile Hossu.

(Omul și opera.)

III.

În grele vremuri rămâne vacant scaunul episcopesc dela Orade și pe urmă la Lugos. Neînțelegerile ivite între guvern și partidul național român, luase proporții, cari inspirau grave nedumeriri. Episcopatul nostru era între ciocan și nicovală și nu puteau fi prevăzute zorile unui norocos desnodământ al situației.

Ca o apariție fără precedent în istoria noastră contimporană relevăm faptul, că pe vremea aceea un singur om era privit de bărbat al situației — canonicul Hossu. Numai cu prilejul acestei vacanțe episcopesci nu s'au putut observa pelerinajele obișnuite pe la puternicii zilei, când chemați și nechemăți își cearcă norocul și cerșesc cărja episcopescă pe seama lor. În fața lui Hossu, cu o activitate publică atât de multiplă, care se bucură de toată încrederea obștei, cei mici, cari răsar din neant numai cu aceste ocazii, au fost constrânși să se ascundă. Se inaugurasă și la guvern un mod specific de apreciere a valorilor și împrejurărilor.

Bărbații de stat ajunseră la convingerea, că în împrejurările date ocârmuirea are absolută nevoie de bărbați mari, cari bucurându-se de încrederea de sus, să aibă și greutatea recerută în jos. Erau împrejurările prea din cale afară gîgăse, ca să se mai experimenteze cu oameni mici, fără cuvânt jos și fără sfaturi sus.

Pe Episcopul Hossu l'au pus episcop însușirile lui mari, talentul său deosebit, orizontul acela larg, care l'a caracterizat la toți pașii

activității sale. Conștiu însă de răspunderea ce îi revine ca episcop și condus de principiul că un cap al bisericii și al neamului, se cântărește după operele săvârșite și nu după vorbele mari, se puse îndată pe lucru. Rapid răsar sub ocârmuirea lui instituții, cari sunt totatătea cetățui ale culturii și înaintării noastre. Un program uriaș își desenă încurând conturile sale în activitatea binecuvântată a episcopului.

Nu vom înșira ceea ce s'a făcut și ce mai era să se facă. Acestea aparțin istoriei. Nici vom releva greutatea ce se ivesc la susținerea instituțiilor existente, cu atât mai mult la ridicarea celor nouă. Celce va studia actele consistorului din Blaj, refereritoare la deschiderea școlii de meserii, își va putea face o închipuire, de ceea ce înseamnă a înzestra un popor cu instituții culturale noue.

Vom releva însă faptul, că pe lângă toată cultura înaltă teologică a episcopului Hossu, câștigată în eternac etate, în fond el rămase fiu de preot român, și s'a dovedit ca atare în toate operele sale. În viața noastră modernă bisericească s'au ivit în timpul din urmă curente de progres în stil mai pronunțat apusean. Unele curiozități și-am făcut de mult cale mai ales la periferii, pe unde ici-colo chiar și cultul extern fu împetriștat de cultul bisericii latine.

Episcopul Hossu preterî mai bine a desgropa a noastre instituții răpuse de valurile vremii și ale pune în serviciul public.

El, în orientările lui largi, privia întotdeauna prin prismă tradițională, istorică, lucrurile. Astfel readuce pe vechii călugări pe plaiurile noastre și redă pe uității slujitori ai bisericii, oficiului lor tradițional.

Prislopul se ridică din cenuse și pe urmă mânăstirea Nicula. Dintre faptele episcopul Hossu, cel care mai puternic a desvălit icoana lui sufletească, este reînvierea călugărilor și restaurarea mânăstirilor românești.

Adevărat, că în istoria lumii și a popoarelor, ocupă aceste mici mânăstiri un preamodest loc, dar în istoria noastră culturală, națională își au însemnătatea lor. Modeste sunt, dar nouă ne sunt scumpe, căci sunt specific ale noastre. Și mai e și împrejurarea, că dintre multele mânăstiri ale vremilor vechi, răsărite pe la izvoarele râurilor și la umbra codrilor, singur aceste au fost trezite la lumina veacului nostru.

Ce puternice cetățui au fost ele odinioară! Ce isvor de mângâiere, de recreare sufletească a miilor și sutelor de mii! Și a venit stăpânul înțelegător a vremilor, s'a coborît la mulțimea, a cărei părinte bun era, s'a încopciat dela înălțimea, unde era pus, de sufletul nostru rătăcitor pe căile tradiționale, ca să fie și El acolo, unde noi suntem cu sufletul și aspirațiile noastre.

E un fenomen epocal acesta în mersul nostru înainte și e cea mai grăitoare faptă pentru viitor. Orice comandant e mare, prin oștirea, care-l urmează și-l adoară. Dar a înțelege, ce clocote în adâncimile sufletești ale mulțimei, a le prinde într'un mânăchiu și ale face capabile de viață și avânt, e darul unui creier vizionar. Cam așa îmi închipui prorocii testamentului vechiu: Pe stâncă stând privesc îndărăpt, ca să vadă înainte.

† Mitropolitul Ioan Meșianu.

În anul al 41-lea al arhieriei, Mitropolitul *Ioan Meșianu* a repausat ieri, în 4 Februar, la vârsta frumoasă a patriarhilor.

Vieța lui e o strălucită dovadă, cum, din rândul preoților dela sate, se poate ridica cineva, urcând treaptă de treaptă scările măririi, până la cel mai înalt stal al ierarhiei bisericești.

Fostul paroh și protopop al Branului, mai apoi vicar episcopesc al Orăzii-mari, în Dumineca Tomii din 1875 e ales episcop la Arad, consacrat în Sibiu, prin Mitropolitul Miron Romanul, având cooperarea episcopului de Caransebeș, Ioan Popasu.

Fostul protopop dela sate, s'a dovedit vrednic de toate dignitățile, ce le-a ocupat și stadiul actual, deosebit de înfloritor al bisericii românești neunite, este, în cele din urmă decenii, strâns legat de numele Lui.

Cu o rară pătrundere a situației, a știut să aleagă nouă căi de progres a bisericii sale, angajând toate forțele de muncă, în direcțiile cele mai necesare.

El, care văzuse și alte vânturi, n'a sucombat niciodată, sub povara vitrejimei vremilor, fiind pe deplin convins, că puterea de rezistență a bisericii, de sub oblăduirea Lui, fiind consolidată în lăuntru, poate să facă față și valorilor, ce vin de din afară.

Sub păstorirea Lui, vechile instituțiuni culturale ale bisericii ortodoxe române s'au întărit, augmentându-se cu altele noi.

La sicriul Lui, nu putem decât să repetăm scrisul nostru din nrul 36 al »Unirei« al anului trecut, când am luat act de jubileul Lui de 40 ani al arhieriei.

»Biserica noastră e cu atât mai recunoscătoare Mitropolitului dela Sibiu, cu cât sub înțeleapta lui oblăduire s'au curmat animositățile confessionale, cari atât de mult au paralizat avântul nostru religios, zădărniciind de mulțori și o colaborare comună, în chestii culturale și de interes obștesc«.

Odihnească în pace!

Date biografice. Ioan Meșianu, arhiepiscopul și mitropolitul bisericii greco-orientale române din Transilvania și Ungaria, n. în 1828 în Zernești, cott. Făgărașului. Studiile gmnaziale le-a făcut în Brașov, cele filozofice în Cluj, iar cele teologice în Sibiu. Funcționă timp scurt ca protonotar în Bran, iar după aceea fu instituit paroh în Râșnov, cott. Brașov, și 1858 numit administrator protopopesc al Branului. La 1860 fu ales și denumit întru protopresbiter pentru acel tract. Dânsul a funcționat dela început ca membru în consistoriul și sinodul arhidiecezan, ca membru al consistoriului mitropolitan și al congresului național-bisericesc. După moartea lui Șaguna (1873), Meșianu conduse, din încredințarea consistoriului mitropolitan și a congresului național-bisericesc, prima alegere de mitropolit, iar la 1874 fu ales vicar episcopesc și președinte al consistoriului din Oradea-mare. La 1875 a fost instituit episcop al Aradului.

Ca arhieriu, în cele spirituale Meșianu este în neîntrerupt contact cu clerul și poporul său, și anume prin vizitațiunile canonice întreprinse în fiecare an în diferite părți ale diecezei, și prin pastorale ce în tot timpul

cât a funcționat ca episcop, le-a dat regulat clerului și poporului eparhiei sale în fiecare an la sărbătorile nașterii Domnului a anului nou și a învierii.

Dupa moartea mitrop. Miron Romanul, fu ales prin congresul electoral, întrunit la 19/31 Dec. 1898, arhiepiscop și mitropolit; și după ce această alegere prin prealalta rezoluțiune din 18 Februar 1899 a fost sancționată, episcopul Meșianu în ședința congresului, ținută la 28 Februar (12 Martie) 1899, a fost introdus în scaunul mitropolitan.

Mitropolitul Meșianu a fost decorat la 1879 cu ordinul »Coroana de fier« cl. II. și la 1896 cu ordinul »Francisc Iosif I« cl. I.

Căderea primministrului Goremkyn.

Ziarele comunică, după informațiile primite din Petrograd, că ministrul președinte al Rusiei, Goremkyn a fost silit să și deie dimisia din portofoliul ministerial. Simptoamele de schimbare a guvernului rusesc s'au arătat în mod grav înainte cu o jumătate de ani. Nu ne sunt cunoscute motivele, pentru cari a obvenit aceasta dimisie. Fostul ministru-președinte, Goremkyn a fost aderent al războiului și inscenatorul principal al actualului războiu. Catastrofele militare, ce se descarcă asupra Rusiei cercurile diplomaților, în mare parte le atribuiau imprudenței lui Goremkyn. De succesor al portofoliului de prim-ministru a fost desemnat Stürmer, care până acum nu a jucat nici un rol politic sau diplomatic. Schimbările ministeriale, cari au obvenit la puterile ententei până acum în doua rânduri, vor avea influință nu numai asupra politicii interne, ci și asupra mersului războiului. Ele sunt dovezi, că la Impătrita înțelegere lipsește cu totul solidaritatea.

FOIȚA.

Unde sunteți?!

Unde sunteți voi ce pururi
Povestea-ți cu atâta farmec?!
Fie jale fie doruri
Voi avea-ți la toate cântec!

Când dimineața pe răcoare
Prindea-ți în jug boulenis
Cântând; — ei parcă n'înțelegeau
Și rumegau voioși cocenii.

Și cum trecea-ți de car alături
Frumoși și plini de bunătate,
Din cântul vostru lin și vesel
Noi ne umpleam de sănătate!

Când vă 'ntorcea-ți în sat spre seară
Dela hotar cu coasa 'n dungă
Prin doina voastră fermecată
Făcea-ți un sat întreg să plângă!!

Și codrii n'remeneau pe-o clipă
Când în dimineți de vară,
Ciobanul povestea din fluer
O dragoste de primăvară!

Asi nu mai e nimic din toate,
Căci voi a-ți dus și veselia
Și 'n urma vă a-ți lăsat
Isvor de lacrimi și pustia.

Sabin G. Trutia.

În memoria neuitatului meu prietin și Episcop Vasile.

Cu repausatul Episcop Vasile am făcut cunoștință la Sinodul dela Blaj în anul 1900.

Am admirat știința lui. Ca secretar a Sinodului cita canoanele tridentine și altele din cuvânt în cuvânt. A fost sufletul Sinodului.

Apoi ce să zic despre afabilitatea și iubirea frățească cu care ne-a întâmpinat. Acele nu se pot descrie. În zilele acelea frumoase m'a invitat la o cină pretinească. A fost de față și Ilustritatea Sa Episcopul Orăzii și înăă vre-o trei înși, între cari și prietinel Iacob Mureșan.

A fost zile frumoase acelea.

Am locuit la învățatul canonic Szmi-gelski, care deja în zori de zi se apuca de întocmirea sf. Scripture. Nu voiu uita nici când bunăvoința domnului canonic și mai ales a maicii sale blânde și cu multă pre-venire matroană.

Am fost la cină și la repausatul pre-posit I. Moldovan. Multe lucruri frumoase ne-a spus și ne-a arătat.

Apoi am stat la ședințe, admirând înțelepciunea Mitropolitului, a Episcopilor și atâtor bărbați învățați. Dar ne-a surprins mai ales cunoștințele secretarului sinodal a canonicului Vasile.

Oh, ce bucurie am avut când a fost de-numit de episcop la Lugos, și și mai

mare bucuria când a venit de episcop la Gherla.

M'am grăbit la Gherla și cu lacrimi în ochi ne-am îmbrățișat.

Mi-a spus, că nu peste mult va cerceta Maramurășul.

— Vino, vino Părinte sfinte că te vom purta pe brațele noastre.

A venit și a vizitat Maramurășul. Episcop încă n'a avut primire ca și Episcopul Vasile, călătoria lui în Maramurăș a fost o cale de triumf.

Pe cât n'am fost împedecat cu facerea dispozițiilor pentru primirea cuviincioasă a Episcopului nostru, am călătorit cu Dânsul.

Cu bucurie mi-a spus și de douăori: Bade Titu — cum mă numea cu graiul lui dulce — sunt foarte îndestulit cu voi și cu poporul din Maramurăș. Acest popor e bun, piu și cu simțeminte românești, că abia are păreche.

Durere că s'a făcut o programă grea a vizitării. Vizitarea s'a făcut prea cu re-pezala.

Domnul Episcop a fost nevoit să țină zilnic câte 2—4 vorbiri ajutorându-l cu cu-vântările sale pătrunzătoare învățatul canonic Dr. Domide.

De ostenele multe și mari și timpul nefavorabil s'a îmbolnăvit atât canonicul Domide, cât și Episcopul care deja avea în inimă vermele morții.

Comisiunea a autorizat guvernul să încheie transacția celor 100.000 vagoane porumb. — Citim în ziarul „Minerva”: Comisiunea centrală pentru vânzarea și exportul cerealelor a ținut o importantă ședință sub prezidenția d-lui Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor. Luând în cercetare oferta făcută de consorțiul austro-german pentru cumpărarea a 100.000 vagoane porumb, după discuțiuni cari au durat aproape o oră, comisiunea a admis această vânzare în condițiuni ce au fost tratate cu guvernul și a dat guvernului autorizațiunea de a încheia operațiunea sub rezerva sporirii avansului acordat agriculturilor și sub rezerva regulării schimbului cu Banca Națională.

Războiul european.

Trupele austro-ungare cari luptă în Muntenegru au ajuns pe regiunea ce se estinde spre vest de Kroja. În înaintarea aceasta favorul principal e, că trupele au trecut în mergerea spre Durazzo și Tirava de regiunile mlăștinoase. Acroplane din armata austro-ungară au bombardat Valona și Durazzo cauzând daune mari. În Durazzo inamicul se pregătește pentru a opune rezistență.

Ziarul francez „Le Temps” anunță, că Italia e decisă să apere portul Valona, unde guvernul italian a hotărât să debarce trupe și muniții cari se poartă menținea contra oricărui atac, aceasta bază momentuoasă pentru strategie.

Am aranjat trei prânzuri. Unul pentru inteligența română, altul pentru cea maghiară și unul pentru preoți. Episcopul nostru s'a simțit foarte bine, nu s'a văzut pe dânsul că ar fi bolnav. La prânzul dat Clerului ne-a provocat să horim hori din Maramurăș. Plângea de bucurie când a cântat Vasile Ivașco parohul din Apsa de jos cântărețul renumit, doine din Maramurăș.

Cine ar fi cugetat că în ziua aceea plină de bucurie Episcopul nostru va cădea bolnav la pat?

Seara am fost invitați la cină la repausatul Dr. Ioan Mihalyi, și acolo am văzut că episcopul nu se simțeste bine. Abia ne-am așezat la masă a început, a gălbini, și șezind față cu Dânsul, mi-a șoptit: „Tete mi rău, mergem acasă”. Și l-am adus cu lacrimi în ochi acasă cu medicul Rednic, l-am culcat și am priveghiat lângă dânsul toată noaptea. Oh Doamne cât am plâns și cât m'am rugat în noaptea aceea și în cele două zile, până ce a venit din Posta medicul Cozmația și la dus în sanatoriul din Văros-major.

Eram vre-o 20 preoți adunați în cancelaria mea. Toți am plâns când ne-am luat rămas bun de la Părintele nostru.

Dar a plâns și dânsul, mulțămindu-ne pentru dragostea cu care l-am primit.

Și acum plâng iarăș, plâng când îmi aduc aminte de bunătatea Lui nemărginită, și de toate câte a făcut pentru noi toți și pentru dieceza noastră.

Spre nord-ost de Bojan s'a zădărnicit un atac rusesc. În Galiția otică și Volhinia decurg lupte între avioane. Aeroplanele rusești au aruncat bombe asupra localității Bucac, cari au omorât doi oameni. Avioanele noastre au aruncat cu deplin succes bombe asupra regiunii dela Corekow și Zbaraz. În unele locuri se dau lupte de artilerie.

Pe celelalte fronturi nu au obvenit evenimente demne de notat.

Idealismul obiectiv.

— Revizuirea idealurilor —

Discurs acad. de epis. Dr. O. Prohászka

— Tradus de Dr. C. Pavel —

(Fine.)

Acestui misticism obiectiv aparține și eului nostru și aceasta realitate obiectivă ca puritate, nobletă, elevație și eroism moral se împlinește și în viața noastră de toate zilele și precum magnetismul cutriera pământului, așa cutrieră și această realitate obiectivă toată ființa noastră. Și cine se lasă stăpânit de această realitate, în sufletul aceluia se ivesc noi raze de lumină, ce se revarsă din plin asupra lui, cum se revarsă lumina nordului asupra ținuturilor de gbiată în lungile nopți polare. Câtă forță espanzivă, câtă luptă pe viață și pe moarte, câtă voință tare și vitejie oțelită se desprind din această realitate obiectivă. Cine și-ar putea da samă de toate aceste? Aceste trebuiesc mai întâi esperiate. Ce finete și nuanse strălucite, ce siluete intime ne-a pus înaintea ochilor această simțire morală și a făcut, ca și cea

mai grosolană ființă omenească să recunoască că lumea simțurilor morale este autonomă și suverană, deși azi e încă nouă și acum prinde a-se înfiripa.

Pe lângă toată viața noastră haotică cum este cu filozofii dibuitoare, cu frământări morale, se observă, că lumea aceasta nouă tresare în sufletul nostru. Nu-i iertat să ne spăriem, că peste realitatea fiziologică, biologică și psihologică, cu un cuvânt peste eul nostru, planează un milieu mai fin, un grad mai superior al existenței. Chiar și omul cel mai bun se zăpăcește uneori, văzând tragedia special al sufletului, că adică fiecare să fie mai mare decât sine-insuș. Și nu-i mirare dacă îl speriu perspectivele, ce se deschid spre înfinit și viața, ce se desvoită într'insul, i-se pare ca și cum n'ar fi viața sa proprie. Suntem ca și cum ar fi gălbinișul cului, — dacă ar putea raționa — când ar prinde să bage de samă, că în el apar puterile ascunse și mistice ale dezvoltării, că grupări și formațiuni noi tind să-i spargă coaja. Acum dacă gălbinișul ar fi în măsură să cugete, s'ar speria observând, cum o realitate transcendentală, ce i-va sparge coaja și va trăi înafară de el în formă nouă, prinde a-se mișca de ici-colea în dânsul. Așa suntem și noi cu realitatea idealurilor obiective, ce se manifestă în noi. Să nu le subțiem făcând din ele noțiuni abstracte și reogindiri ideologice și cu toate, că multe lucruri nu înțelegem, totuși avem să căutăm într'însele pipăirile unei existențe, ce râvnește la forme mai superioare, mai spirituale.

(Rostit în sesiunea festivă din 9 Maiu 1915 a academiei de știință reg. ung.)

Când îmi aduc aminte cât de cu mare afabilitate vorbea cu poporul nostru. Câte învățături frumoase ne-a spus, când îmi aduc aminte cum s'a dus în Săliștea de sus la un bolnav și a cetit rugăciunile pentru vindecarea lui, cum spovedia cu noi dimpreună pe credincioșii doritori de deslegarea arhieriască! Episcopul Vasile a fost inger cu trup omenesc.

Cu câtă dragoste părintească a primit pe preoții din Maramurăș, refugiați la Gherla dinaintea hordelor căzăcești, cum ne-a așezat în seminar și ne-a provăzut cu vipt și cu toate cele de lipsă! Cum venia în seminar și ca un adevărat părinte vorbea cu pruncii preoților, aducându-le zahăr și daruri! A invitat pe rând pe toți refugiații la masa sa ospitală, și am fost peste 40 inși.

Când îmi aduc aminte, cum l-a primit pe amicul său bolnav Dr. Ioan Mihalyi, protofiscalul Maramurășului, cum l-a așezat în cuartir la bunul canonic Domide, care a dat casa lui spre locuință familiei Mihalyi! Cum a stat lângă patul de agonie a repausatului, cetind rugăciuni și desiegându-l, și apoi stând toată noaptea și făcând dispozițiuni pentru îngroparea cuvenită aceluia bărbat fruntaș din Maramurăș, frate a Mitropolitului nostru.

Apoi când îmi aduc aminte de toate câte a făcut pentru dieceza noastră, și câte a voit a face — spunându-mi între altele: Ridicarea penziei preoteselor văduve baremi la 600 coroane, o voui efeptui cât de curând.

Zic, când îmi aduc aminte de toate aceste, nu vă mirați, că astăzi, când cu capelanul meu Nicolau Doros, și cu catechetul profesor Atanasiu Doros am servit sfânta Liturghie și Părăstas pentru odihna repausatului Episcop am plâns și eu mine împreună a plâns inteligența și toți poporeni mei din biserică, adunați în număr foarte mare.

Nu, nu te vom uita dulce Părinte, Vasile; vom plânge și te vom pomeni în toate zilele vieții noastre!

Tit Bud

vicarul Maramurășului.

Amicus mihi Plato, sed magis veritas.

Mi-e prieten Platon, dar și mai bun

[prieten mi-e adevărul.

Ammoniu, »Vieța lui Aristotel«.

An nescis, mi fili, quantilla prudentia

[mundus regatur?

Nu știi oare, fiule, cu cât de puțină

[pricepere e cărmuită lumea.

Papa Iuliu III († 1555): după altii, Axel Oxenstjerna († 1654) către fiul său.

Apparent rari vantes in gurgite vasto.

Se văd doar puțini naufragiați înnotând

[în uriașele văltori.

Virgiliu, Eneida I, 118.

Se citează și fără cuvântul Apparent.

MARIAN: »Dicționar de citate«.

† Episcopul Dr. Vasile Hossu.

— Voci de presă. —

„Cultura Creștină“.

În 1912 a trecut ca episcop la Gherla, unde a început cu pastorale, cu o atențiune specială față de cler, mâna lui dreaptă, cu conferințe pentru inteligenți, cu organizarea reuniunilor de femei, cu înființarea reuniunii de misiuni și cu vizitațiunea canonică, care a continuat-o până ce a îmbrăncit chiar în părțile, în cari un alt episcop mare, deschizător de școli, și-a dat sufletul. Ridicat din brazdă, a fost dus în Pesta pentru îngrijire medicală. Pentru Gherla a conceput un plan și mai grandios decât seminarul de la Lugoj: a exoperat o sumă mare de bani de la guvernul țării noastre pentru zidirea catedralei, a reședinței episcopale, a seminarului teologic, care se chinuște în casă cu chirie și a preparandiei de feciori. A făcut planurile și în 1915 a pus și fundamentul. Pentru prăpădul, ce ne apasă, lucrările de edificare s'au sistat. Dureros, că acest erou al muncii n'a avut bucuria, să vadă terminate cele mai grandioase creațiuni ale sale: seminarul din Lugoj și „Vaticanul românesc“, cum numiau mulți complexul de edificii, cari se vor înălța în Gherla. El a văzut numai spinii și pietrile, în cari a sângerat de multeori, până ce și-a văzut asigurată realizarea mărețelor planuri. Tot aici a deschis în toamna anului trecut și o preparandie de fete.

Neuitatul reposedat, în calitate de episcop a fost membru în casa magnaților și a fost ales chiar și în delegațiuni.

Personalitatea aceasta excepțională a știut să judece totdeauna realitatea și să adăncească și cele mai grele situații, scoțând pentru noi foloase reale, fără de a vătămă drepturile altora. Inima lui largă, deschisă și adânc simțitoare iubea pe toți: pe bogat și cerșitor, pe cei de pe treapta infimă a societății, ea și pe cei mai sus puși, pe ai lui și pe străini. Era de o rară sensibilitate atât pentru bucuriile, cât și pentru neocazurile și durerile de aproape. Pururea a fost gata de serviciu, afabil, condescendent, placut și atent, ca o mamă, și la cele mai mici lucruri. A fost bărbatul, care s'a desăvârșit în muncă uriașă, împlinită cu sinceritate și în tăcere. Despre un stare em nice Carlyle: „omul de inteligență, de inteligență adevărată, nu aparentă, este prin firea lui și un om de nobleță, de bărbăție, de dreptate, de tărie cucernică“.

Acum sufletul lui, cum credem, se desfășoară cu spiritele mari, iar trupul se odihnește în inima diecezei, căreia în timp foarte scurt i-a împrumutat cea mai mare strălucire și nu peste mult se va așeza în Nicula, sub icoana Maicii Domnului, pe care a iubit-o

și în care a avut o mare încredere acela, care după un lung interval de timp, a așezat întâiul ieromonah la mănăstirea Prislopului cu gândul mare și sfânt, ca să se înceapă la noi din nou viața călugărească, atât de însemnată pentru viața unei biserici și a unui neam.

Ce să mai zicem despre acela, despre vredniciile căruia s'ar putea scrie o carte întreagă? Mai zicem numai atâta, că regretatul episcop Dr. Vasile Hossu a fost pentru noi un trimis al cerului, pe care datori suntem, să nu-l uităm și să păstrăm și dezvoltăm moștenirea bogată, ce ne-a lăsat.

Redacția.

Informațiuni.

Un străin despre vitejia Românilor în iadul de la Doberdo. Ziarul „Die Zeitung“ din Timișoara publică scrisoarea cadetului Aladar Földi, trimisă de pe frontul italian părinților săi. Cadetul Aladar Földi face serviciu la regimentul român nr. 43 de infanterie din Caransebeș. Reproducem din această scrisoare rândurile, cari sunt mărturisirea unui martor ocular despre ținuta eroică a soldaților români.

— Români noștri — scrie cadetul Földi — se luptă brav, când e foc ei stau în pozițiunile lor, se luptă în condițiunile cele mai grele, perseveranți și tăcuți, și nu se tem. De mi-ar zice cineva că Românii nu e soldat bun, i-aș răspunde: Eu le cunosc eroismul. Ei apără foarte isteți pozițiunile noastre. Ei îl lasă pe dușman să se apropie de obstacolele noastre de sârmă și apoi deschid un foc îngrozitor, aruncă granate, iar dușmanul, de mai rămâne vre-unul viu, o ia la fugă nebun.“ (B).

Mulțămită. La producțiunea, ce s'a ținut în Pânade la 8 Ianuarie a. c. au încurs următoarele contribuiri: Și-au răscumpărat biletele: Mărioara Dr. Florea, Sâncel 4 cor., Vasile Smigelschi, Sâncel 4 cor., August Stupariu, Blaj 4 cor., Ion Mordan, Săliște 3 cor., Amalia Smigelschi, Sâncel 2 cor., Nicolae Bărbat, Inv. Sâncel 2 cor., Teodor Pânăzan, Sâncel 2 cor., Alimpu Costea, Spini 2 cor., Heraț Tit Grama, Sâncel 1 cor., Ilie Ivan, Sâncel 1 cor., Petru Herța, Pânade 1 cor., Ioan Poșa, Pânade 1 cor., Alexandru Sighișoreanu, Sâncel 50 fil., Ilie Bărbat, jude Sâncel 50 fil., Traian Anușca, Sâncel 30 fil., Nicolae Pânăzan, Sâncel 30 fil., Nicolae Pânăzan, Sâncel 30 fil., Teodor Frățilă Țilica, Sâncel 30 fil., Pavel Vintilă, Sâncel 20 fil. Suprasolviri: Susana Kovács, Pânade 250 cor., Iacob Truția, Pânade 250 cor., Leon Câmpean 50 fil. Venitul curat e destinat pentru eternizarea numelor eroilor din Pânade.

Comitetul.

— Țin de-o prea plăcută datorință a mulțumi și pe aceasta cale stim. domn Ioan Marian, locuitor în Orăștie, pentru frumoasa donațiune de 200 cor., ce a făcut bisericii noastre. Dl. I. Marian prin faptul că este gr.-or. și-a ajutat biserica noastră gr.-cat. dă dovadă de o seră inimă și nobleță, care știe a se ridica peste patimile atât de dese și uricioase confesionale și a se apropia

cătră dragostea și idealul lui Hristos. Dumnezeu să-i răsplătească cu bine!

În numele curatoratului bisericesc din Orăștie. Ioan I. Jenea paroh-protopop.

Cinema „Edison“ din Blaj, Duminică în 6 Febr. a. c. va începe reprezentarea seriei cu renume mondial

CONNAN DOYLE

PROGRAM:

1. Celea mai noi susceperi din războiu.
2. Cănele Satanei, dramă de detectivi în 3 acte; prima parte din seria „Connan Doyle“.
3. Chilia mobilată de închiriat, comedie în 3 acte.

Necrolog. † George Micu, preot, după un morb greu și îndelungat, împărtășit cu sfințele Taine ale muribunzilor, a adormit în Domnul în 30 Ianuarie u. în anul al 51-lea al vieții și 25 al preoției.

Rămășițele adormitului s'au înmormântat Marți, în 1 Febr. n. a. c. la orele 2 d. a. în cimiterul gr.-cat. din Alecuș.

Odihnească în pace!

A apărut:

Adevăruri eterne.

Meditații, predici, conferințe, cuvântări ocazionale, de Dr. A. Nicolescu, secr. mitr.

Prețul unui exemplar este cor. 320 + 20 fil. porto. Se adă de vânzare la

Librăria sem. scol. din Blaj—Balázsfalva.

Posta Administrațiunii

Am primit și chităm abonamentele de la: Apafișfalva pe 1913. — Dr. I. P. Földpost 72, pe 15/4 1915—15/8 1916. — Tilișca pe 1915. — Hagymádfalva pe 1915. — Ormenișul de câmpie pe 1916. — Farkasasszó pe 1916. — Rodna nouă pe 1916. — Benic pe 1/5 1914—1/5 1916. — Iacroni pe 1916 sem. 1-iu. — Il. epp. Lugoj pe 1915. — Krassóvízszák pe 1916 sem. 1-iu. — I. I. P. Arad pe 1916. — Kuruly pe 10/2 1915—31/3 1916. — Csákigörbő pe 1915. — Iloba pe 1916. — Óbék pe 1915 pătrarul ultim. — Alsóbogáta pe 1916 pătrarul prim. — Major (Năsăud) pe 1916. — Érvasad pe 1915. — Reteug pe 1912—1915. — Dr. G. M. Beiuș pe 1/10 1914—1/10 1915. — Lita rom. pe 1/9 1914—1/9 1916. — Almásnyires pe 1916. — Șopter pe 1914 și 1915. Parța pe 1/7 1915—1/7 1916. Adresa o schimbăm, cât ce se vor mai imputina cele existente. — Felsőszivágy pe 10/5 1916—10/5 1917. — Kővárgara pe 1913. — Bănișor, Hurea, Sîrciu, Cizer, Mal, Crasna, Marin, Peciu, Pria, Șereciu, Șimleul Silvaniei, Drighiu, Sig, Giurmelești, Fizeș, Halmosd, Cehiu, Vălcău de jos, și Crasnahorvat pe întreg anul 1916. — Bărcuș de sus pe 1/10 1915—1/10 1916. — Kővárremets pe 1915. — Újös pe 1915 sem. 2-lea. — Tiszafehéregyháza pe 1916 sem. 1-iu. — S. Solymos, pe 1/3 1910—1/7 1911. — Sebeș pe 1915. — Comleșul mare pe 1916. — Komornok pe 1915. — Izgor pe 1916. — G. P. de B. pe 1915 sem. 1-iu. — Negróni pe 10/6 1914—20/7 1915.

Proprietar, editor și Redactor responsabil: Ioan Șuciu.